

Standard Eurobaromeeter 80

**AVALIK ARVAMUS EUROOPA LIIDUS
Sügis 2013**

RAHVUSLIK ARUANNE

EESTI

Standard Eurobaromeeter 80 / Sügis 2013 – TNS Opinion & Social

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Üldised hinnangud elule Eestis	5
1.1 Rahulolu eluga tervikuna	5
1.2 Hinnang praegusele majanduslikule olukorrale	5
1.3 Ootused järgnevas 12 kuuks.....	7
1.4 Kõige olulisemad probleemid Eestis	8
1.5 Toetus Euroopa Liidu ühisele rahapoliitikale	8
2. Euroopa kodanikuks olemise aspektid	9
2.1 Ootused Euroopa Liidule	9
2.2 Euroopa kodaniku identiteet	10
2.3 Ühtekuuluvust tekitavad valdkonnad	10
2.4 Euroopa kodaniku õiguste tajumine.....	11
2.5 Euroopa kodanike avatus	12
Kokkuvõte	14

Eestis viis uuringu läbi TNS Emor
Aruande autorid: Kaidi Reedi ja Aivar Voog, TNS Emor

Sissejuhatus

Käesolev aruanne annab ülevaate Eurobaromeetri uuringust number 80, mis viidi läbi **2013. aasta 2. novembrist kuni 17. novembrini Euroopa Liidu 28 liikmesriigis, viies kandidaatriigis (Türgis, endises Jugoslaavia Vabariigis Makedoonias, Islandil, Montenegros ja Serbias) ning Põhja-Küprosel.**

Aruanne keskendub eelkõige Eesti tulemuste esitamisele võrreldes Euroopa Liidu 28 liikmesriigi keskmisega ning mõningal juhul ka konkreetsete riikidega¹. Uuringu peamine eesmärk oli kaardistada Euroopa Liiduga seotud arvamusi ja hoiakuid. Suurem osa teemasid on leidnud kajastamist varasemates igal kevadel ja sügisel läbiviidavates Eurobaromeetri uuringutes ning see võimaldab analüüsida ajalisi trende.

Ajaliste trendide analüüsi puhul tuleb silmas pidada seda, et kuni 2007. aastani oli uuringutes võrdlusbaasiks kasutatud Euroopa Liidu 25 liikmesriigi keskmist. 2007. aastast kuni 2013. aasta kevadeni oli võrdlusbaasiks 27 liikmesriigi keskmine. **Alates 2013. aasta sügisest on võrdlusbaasiks 28 liikmesriigi keskmine.**

Eestis viidi küsitlus läbi 2. novembrist 17. novembrini 2013. Kokku küsitleti 1003 Eestis elavat Euroopa Liidu kodanikku, kellest 998 inimesel oli Eesti kodakondsus. Uuringu tulemusi tõlgendades tuleb meeles pidada, et **uuringu sihtrühmaks on Euroopa Liidu kodanikud ehk inimesed, kel on vähemalt ühe Euroopa Liidu riigi kodakondsus, kes elavad riigis alaliselt ning on võimelised vastama küsimustele kas eesti või vene keeles.** Uuring ei esinda Eestis alaliselt elavate Euroopa Liidu kodakondsuseta inimeste arvamust (näiteks Venemaa, Ukraina, Valgevene jne kodanike arvamust) ega ka määratlemata kodakondsusega inimeste arvamust (halli passi omanikud). Aruandes on keelelise kohmakuse vältimiseks räägitud eestlaste ja Eesti elanike arvamusest.

¹ Põhjalikum ülevaade erinevate riikide arvamusest on esitatud Eurobaromeeter 80 koondaruandes http://europa.eu.int/comm/public_opinion/archives/eb/

Lühendite selgitus

AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bulgaaria
CZ	Tšehhi Vabariik
CY	Küpros
CY(tcc)	Põhja-Küpros
DE	Saksamaa
DK	Taani
EE	Eesti
EL	Kreeka
ES	Hispaania
FI	Soome
FR	Prantsusmaa
HR	Horvaatia
HU	Ungari
IE	Iirimaa
IS	Island
IT	Itaalia
LT	Leedu
LU	Luksemburg
LV	Läti
ME	Montenegro
MK	endine Jugoslaavia Vabariik Makedoonia
MT	Malta
NL	Holland
PL	Poola
PT	Portugal
RO	Rumeenia
RS	Serbia
SE	Rootsi
SI	Sloveenia
SK	Slovakkia
TR	Türgi
UK	Ühendkuningriik

EL27	Euroopa Liidu 27 liikmesriiki (kuni kevad 2013)
EL28	Euroopa Liidu 28 liikmesriiki (alates sügis 2013)

1. Üldised hinnangud

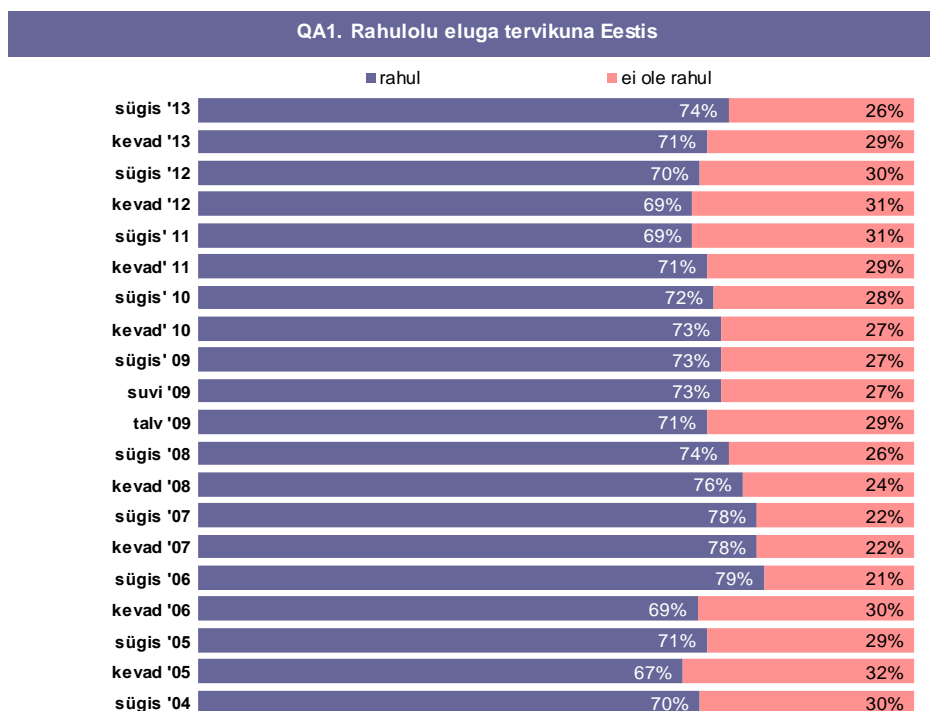
Aruande esimese peatüki eesmärk on anda üldine taust kodanike hoiakute mõistmiseks, analüüsides eluga rahulolu tervikuna, tuues välja inimeste hinnangud praegusele olukorrale ning ootused tulevikuks. Lisaks annab peatükk ülevaate ka olulisematest probleemidest Eestis ning lõpetuseks käsitletakse ka toetust eurole.

1.1 Rahulolu eluga tervikuna

- Eesti kodanike rahulolu eluga tervikuna on pärast kriisiaastaid hakanud taas tõusma

2013. aasta sügisel oli eluga tervikuna rahul (väga rahul või küllaltki rahul) 74% Eesti kodanikest. Nii kõrge pole rahulolu eluga tervikuna olnud alates 2008. aasta sügisest.

Euroopa Liidus keskmiselt oli oma eluga tervikuna rahul 75% kodanikest, see tähendab, et Eesti kodanike rahulolu on Euroopa keskmisel tasemel. Kõige rahulolevamad on oma eluga tervikuna Taani ja Rootsi kodanikud, kellest 97% on oma eluga väga rahul või küllaltki rahul.

1.2 Hinnang praegusele majanduslikule olukorrale

- Eesti kodanike hinnang oma riigi majanduslikule olukorrale on positiivsem kui Euroopas keskmiselt

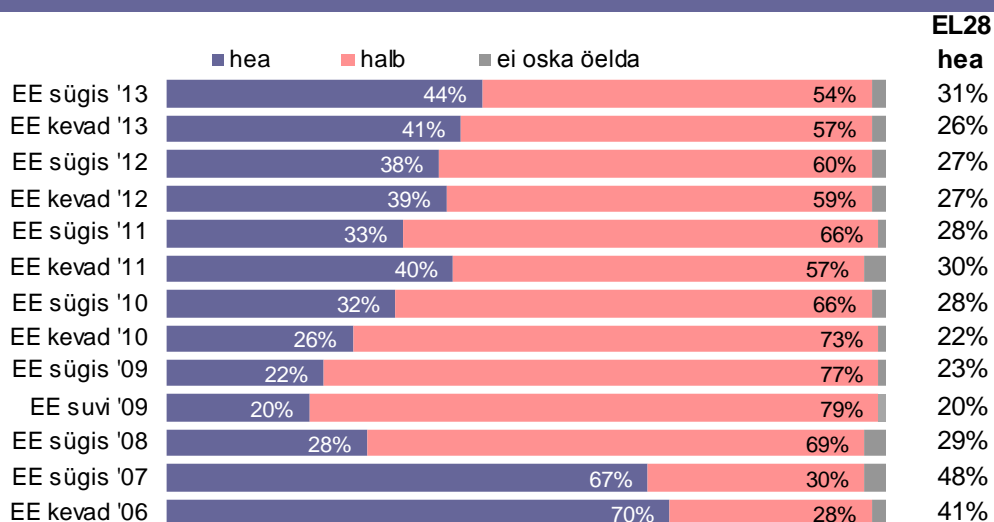
Ka riigi majandusliku olukorra osas pole Eesti kodanikud alates 2008. aastast olnud nii positiivsed kui 2013. aasta sügisel, mil riigi majanduslikku olukorda pidas väga heaks või

pigem heaks 44% kodanikest. Siiski on veel ülekaalus arvamus, et riigi majanduslik olukord on pigem halb või väga halb – nii arvas sügisel 54% kodanikest.

Võrreldes Euroopa Liiduga tervikuna on Eesti kodanikud oma riigi olukorra suhtes siiski märksa positiivsemad – Euroopas tervikuna hindas oma riigi majanduslikku olukorda pigem heaks või väga heaks vaid 31% kodanikest ning 68% jaoks oli olukord pigem halb või väga halb.

Riigi majandusliku olukorraga on kõige enam rahul Rootsi ja Saksamaa kodanikud, kellest vastavalt 85% ja 82% pidas olukorda väga heaks või pigem heaks. Väga kriitilised on oma riigi majandusliku olukorra suhtes Portugali ja Horvaatia kodanikud, kellest 96% pidas olukorda pigem halvaks või väga halvaks.

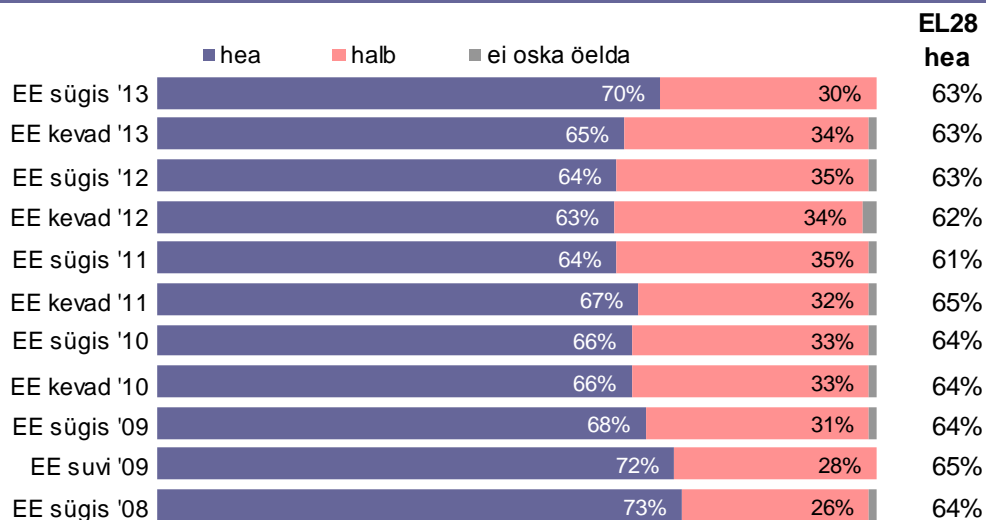
QA2a. Kuidas Te hindaksite oma riigi praegust majanduslikku olukorda?

Hinnangud leibkonna majanduslikule olukorrale on samuti muutunud positiivsemaks – 2013. aasta sügisel leidis juba 70% kodanikest, et nende leibkonna majanduslik olukord on väga hea või pigem hea.

Euroopas keskmiselt hindab oma leibkonna majanduslikku olukorda väga heaks või pigem heaks 63% kodanikest, mis on mõnevõrra madalam tulemus kui Eestis.

QA3a. Kuidas Te hindaksite oma leibkonna praegust majanduslikku olukorda?

1.3 Ootused järgnevas 12 kuus

- Eesti kodanikud on muutunud riigi ja leibkonna majandusliku olukorra - lähituleviku osas veidi optimistlikumaks

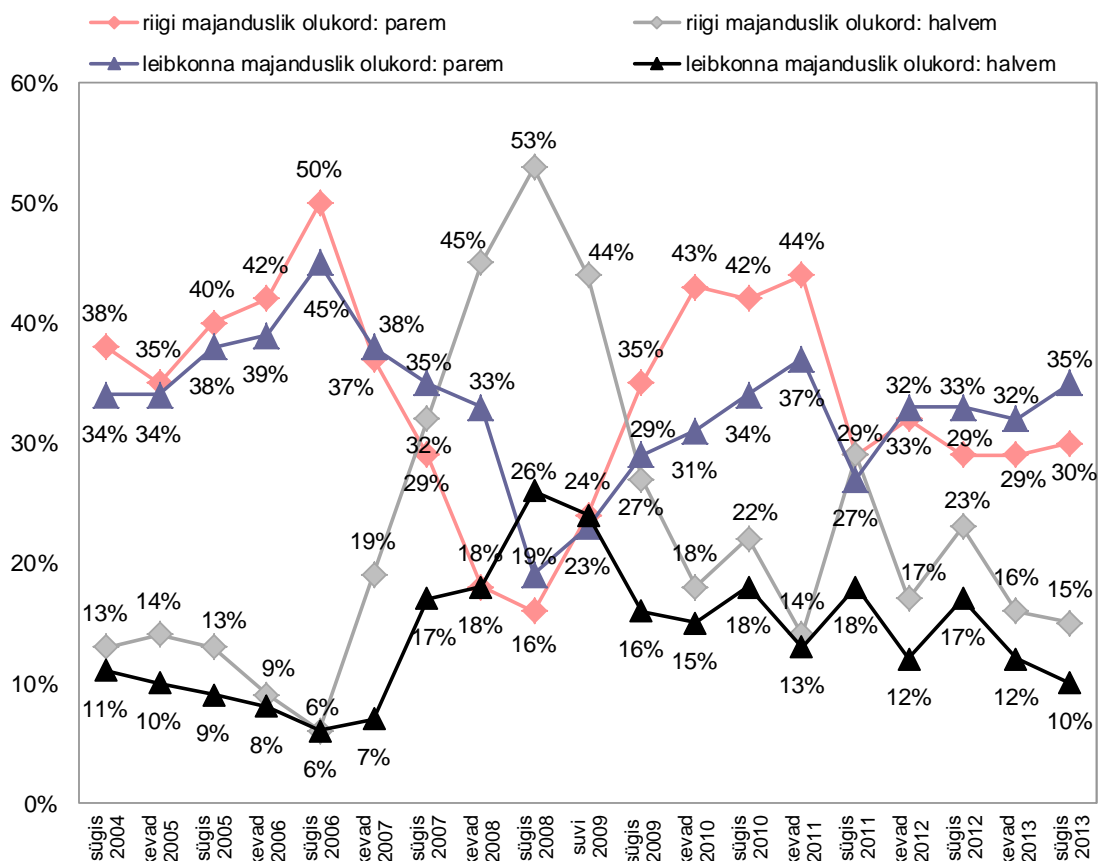
Kodanikelt küsiti lisaks praeguse olukorra hindamisele ka hinnangut selle kohta, kas nende leibkonna ja riigi majanduslik olukord võiks järgneva 12 kuu jooksul muutuda paremaks, halvemaks või jääda samaks.

Mis puudutab riigi majandusliku olukorra lähitulevikku, siis usub pool (52%) Eesti kodanikest, et olukord jääb lähima aasta jooksul samaks, 30% usub selle paranemisesse ning 15% kardab, et see olukord muutub halvemaks. Euroopas keskmiselt usub samuti suurem osa (45%) kodanikest olukorra püsimist samal tasemel, kuid oluliselt rohkem kui Eestis on neid, kes kardavad olukorra halvenemist – 30%.

Leibkonna majandusliku olukorra osas usub üle poole (54%) kodanikest, et see jääb ka lähima 12 kuu jooksul samaks. See on hea tulemus, kuna kui tulla tagasi eelnevalt vaadeldud praegusele olukorrale antud hinnangute juurde, on näha, et 7 inimest 10-st on oma leibkonna olukorraga rohkem või vähem rahul juba praegu. Siiski usub 35% kodanikest ka leibkonna olukorra paranemisesse järgneva 12 kuu jooksul ning selle muutumist halvemaks kardab vaid 10% kodanikest.

Euroopa Liidus keskmiselt usub 59% kodanikest, et leibkonna majanduslik olukord püsib sama ka lähima aasta jooksul, ning võrdselt – 19% – on neid, kes usuvad selle paranemisesse, ja neid, kes usuvad selle halvenemisesse.

QA3a. Ootused seoses eelseisva 12 kuuga

1.4 Kõige olulisemad probleemid Eestis

- Eesti kodanikele valmistab endiselt kõige rohkem muret hinnatõus -

Küsites kodanikelt, millised on praegu kõige olulisemad Eesti ees seisvad probleemid, leidis pool kodanikest sarnaselt kevadisele uuringule, et just hinnatõus on üks suuremaid murekohti. Lisaks sellele tõi kolmandik kodanikest probleemina välja ka tööpuudust (31%) ja majanduslikku olukorda (33%).

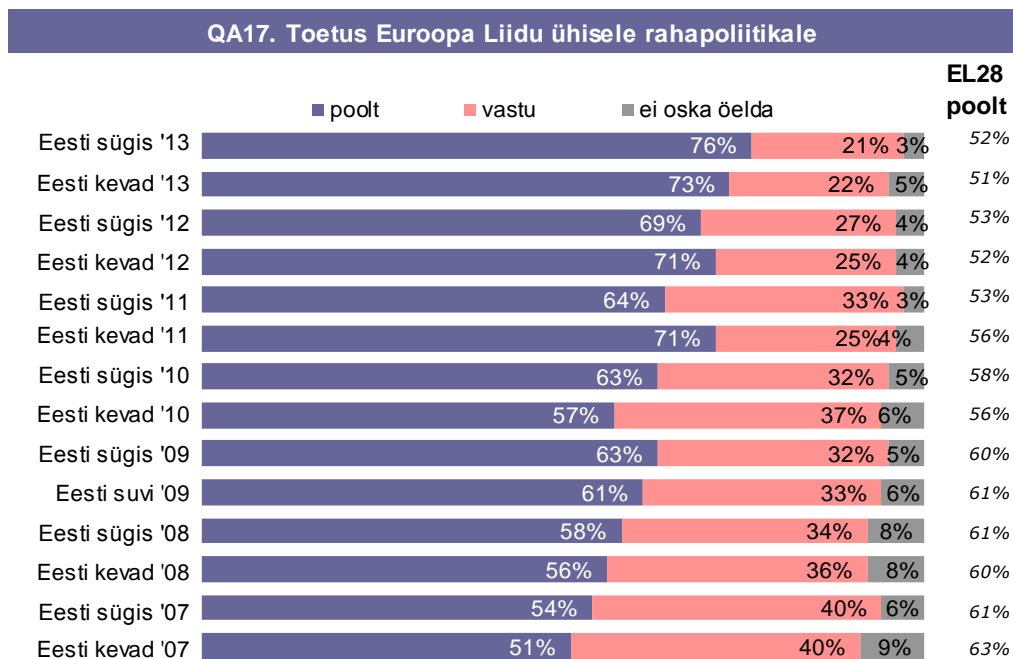
Euroopa Liidus keskmiselt pidas aga iga teine kodanik peamiseks probleemiks just tööpuudust. Majanduslikku olukorda pidas probleemiks sarnaselt Eestile 33% kodanikest, kuid hinnatõus valmistab muret vaid 20%-le kodanikest.

1.5 Toetus Euroopa Liidu ühisele rahapoliitikale

- Toetus Euroopa Liidu ühisele rahapoliitikale on 2013. aasta sügisel tõusnud - Eestis läbi aastate kõrgeimale tasemele

Eesti kodanikest toetas 2013. aasta sügisel Euroopa Liidu ühist rahapoliitikat 76% kodanikest, mis on läbi aegade kõrgeim toetus. Kuigi uuring toimus sügisel, mängis siin ilmselt oma rolli Läti üleminek eurole ning ka euro ebakindluse küsimuste vaibumine meedias.

Euroopa Liidus tervikuna on toetus ühisele rahapoliitikale aga madalam – vaid veidi üle poole (52%) kodanikest toetas ühist rahapoliitikat ning koguni 41% mitte. Suhtumine ühtsesse rahapoliitikasse oleneb kõige enam sellest, kas antud riigis kasutatakse eurot või mitte. Eurotsooni riikides on toetus kordades suurem kui eurot mittekasutavates riikides. Eestist kõrgem on toetus eurole vaid Luksemburgis (79% on poolt), Slovakkias (78%) ja Sloveenias (78%). Kõige suurem vastuseis on ühisele rahapoliitikale eurot mitteomavates riikides, eriti Suurbritannias ja Rootsis (74% oli ühise rahapoliitika vastu).

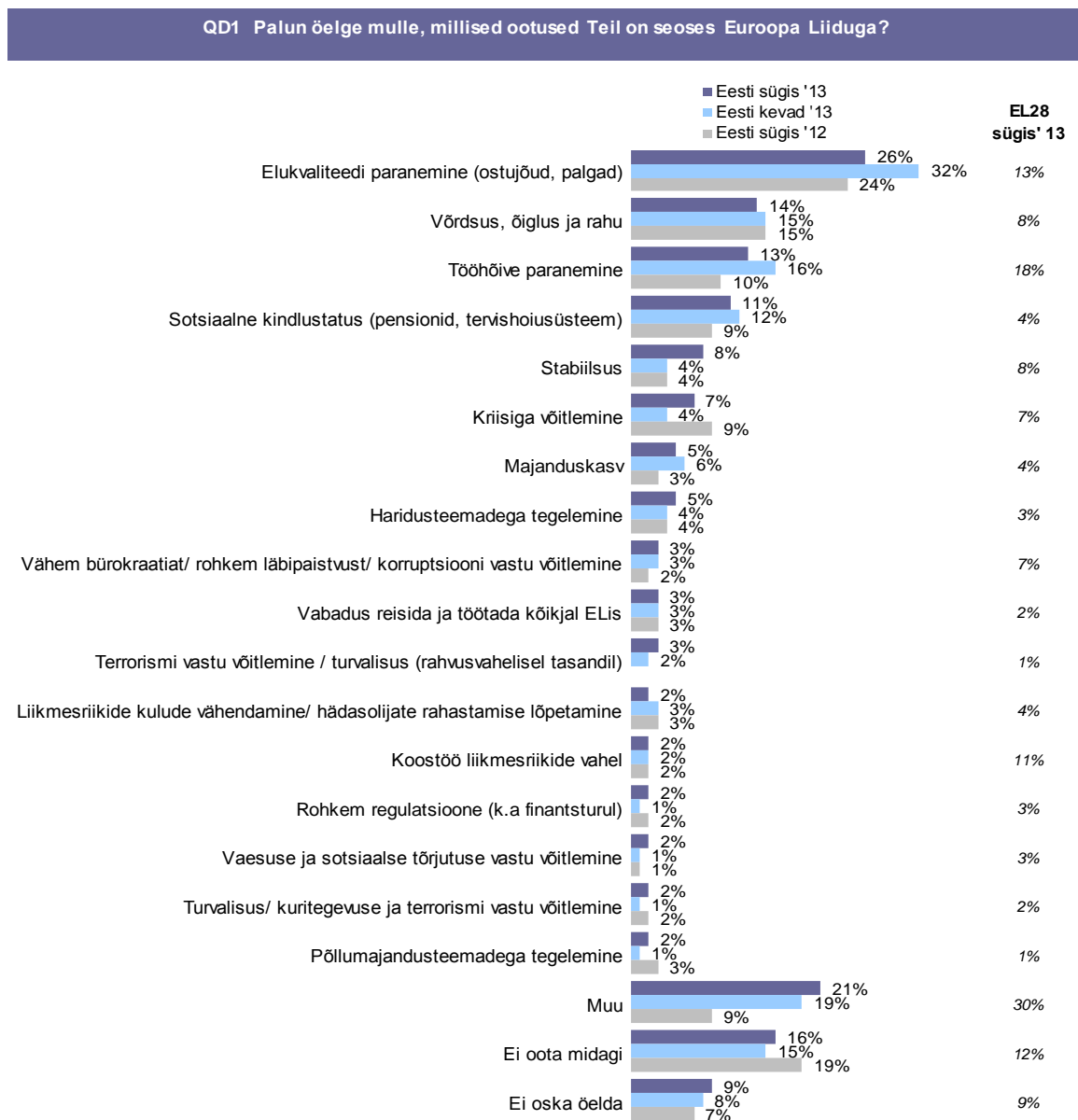

2. Euroopa kodanikuks olemise aspektid

Aruande teise peatüki eesmärk on anda vastus küsimusele, kuivõrd tunnevad kodanikud nii Eestis kui ka teistes Euroopa Liidu riikides ennast Euroopa kodanikena ja on teadlikud oma õigustest. Samuti annab peatükk ülevaate, millised on kodanike ootused Euroopa Liidule. Viimaks heidetakse pilk ka Euroopa kodanike rahvusvahelisele avatusele.

2.1 Ootused Euroopa Liidule

Eesti kodanikud ootavad Euroopa Liidult eelkõige elukvaliteedi paranemist, mille all on silmas peetud ostujõu paranemist ja palkade jõudmist samale tasemele kui mujal Euroopa Liidus (seda tõi oma ootusena välja 26% kodanikest). Eelnevaga üsna tihedalt seotuna, ootab 13% kodanikest ka tööhõive paranemist, mis peamiselt võiks seisneda uute töökohtade loomises ja noorte tööhõive parandamises. Lisaks sellele ootavad Eesti kodanikud õiglust, rahu ja võrdsust liikmesriikide vahel (14% kodanikest tõi seda välja ühe olulisema ootusena).

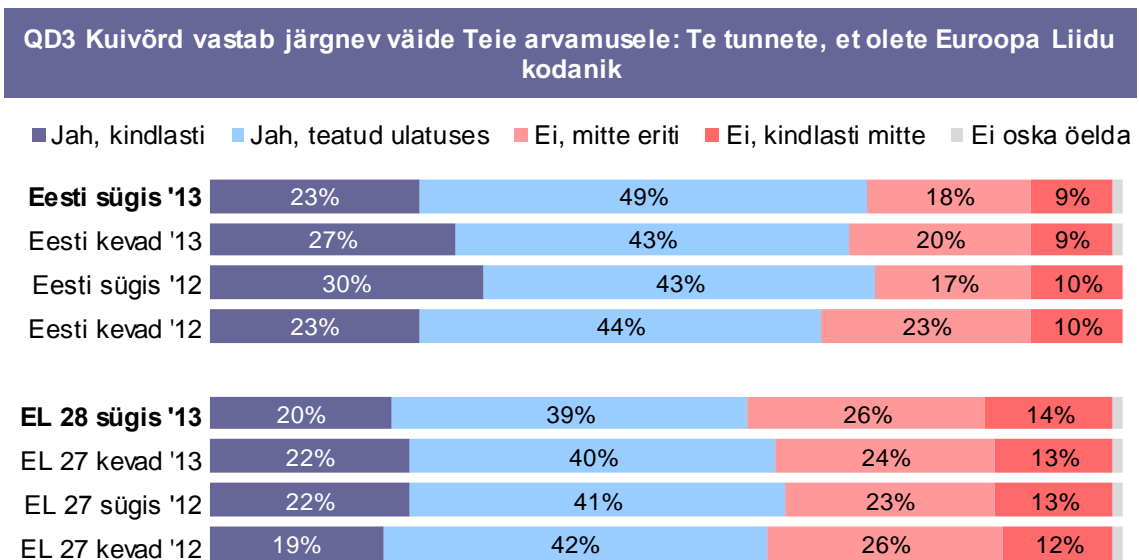

Euroopas tervikuna olid ootused Euroopa Liidule märksa killustatumad. 18% kodanikest pidas oluliseks tööhõive parandamist, 13% ootab elukvaliteedi paranemist, kuid erinevalt Eestist oodati oluliselt enam ka tihedamat koostööd liikmesriikide vahel – Euroopa Liidus keskmiselt tõi seda välja 11% kodanikest, Eestis aga vaid 2% kodanikest.

2.2 Euroopa kodaniku identiteet

72% Eesti kodanikest tundis ennast vähem või rohkem Euroopa Liidu kodanikuna. Euroopa kodanikuna tunnevad ennast enam noored, alles õppivad kodanikud – näiteks koguni 88% 15–24aastastest pidas ennast Euroopa Liidu kodanikuks. Lisaks tunnevad ennast enam Euroopa Liidu kodanikuna ka suuremate Eesti linnade – eelkõige Tallinna ja Tartu elanikud.

Euroopa Liidus tervikuna tunneb ennast Euroopa Liidu kodanikuna aga 59% kodanikest, ehk märgatavalt vähem kui Eestis.

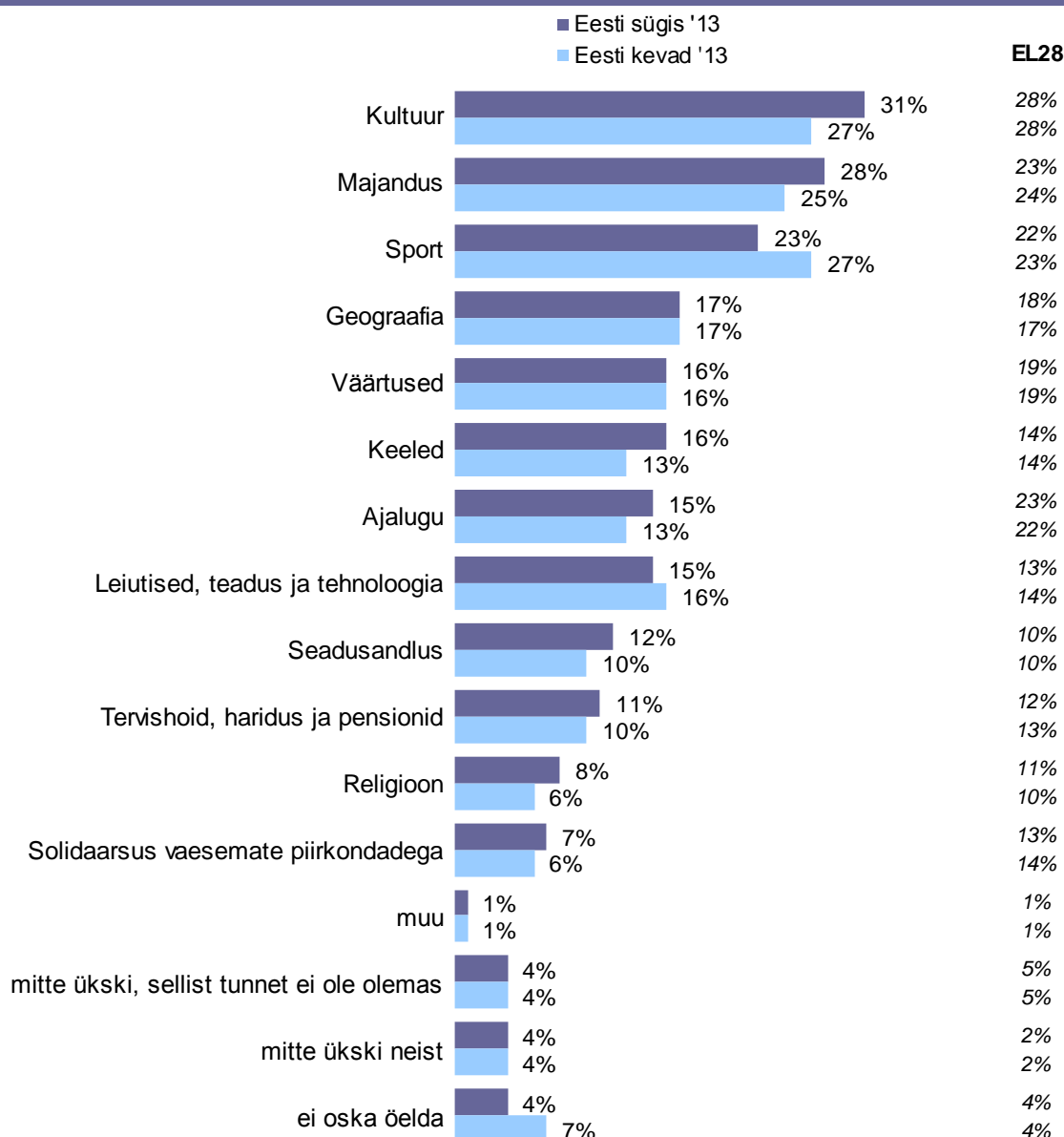
Eestist rohkem tunnevad ennast Euroopa kodanikuna Luksemburgi (85% tunneb ennast Euroopa kodanikuna), Malta (74%), Saksamaa (73%) ja Soome (73%) kodanikud. Alla poole kodanikest näeb ennast Euroopa Liidu kodanikuna Kreekas (42%), Suurbritannias (42%), Itaalias (45%), Küprosel (46%) ja Bulgaarias (49%).

2.3 Ühtekuuluvust tekitavad valdkonnad

Küsidest kodanikelt, millised on need valdkonnad, mis nende arvates tekitavad Euroopa Liidu kodanikes kõige rohkem ühtekuuluvustunnet, jagunesid arvamused erinevalt. Siiski kõige rohkem – 31% kodanikest – leidis, et ühtekuuluvustunnet tekitab kõige enam kultuur. Palju ei jäänud maha ühtekuuluvustunde tekitajana ka majandus (28% tähtsustas) ja sport (23%).

Euroopa Liidu kodanikud tervikuna leidsid samuti, et kõige ühendavam tegur on kultuur – 28% tõi seda välja. Sellele järgnesid üsna võrdse tulemusega majanduse valdkond (23%), ajalugu (23%) ja sport (22%). Euroopa keskmisest märgatavalt enam tähtsustasid Eesti kodanikud majandust ning keskmisest märgatavalt vähem ajalugu.

QD9 Milline järgnevatest valdkondadest tekitab Teie arvates Euroopa Liidu kodanikes kõige rohkem ühtekuuluvustunnet?

2.4 Euroopa kodaniku õiguste tajumine

Kodanikelt uuriti muuhulgas ka seda, kuivõrd teadlikud on nad oma Euroopa kodaniku õigustest ning kas nad sooviksid saada oma õiguste kohta rohkem teada.

Selgus, et oma õigustest Euroopa kodanikuna on vähemasti teatud ulatuses teadlikud 58% Eesti kodanikest. Oma õigustest on teadlikumad eelkõige nooremad (15–39-aastased), kõrgema haridustasemega või alles õppivad kodanikud.

Euroopas tervikuna on oma õigustest Euroopa kodanikuna vähemalt teatud ulatuses teadlikud 43% kodanikest, mis on märgatavalt madalam teadlikkuse tase kui Eestis.

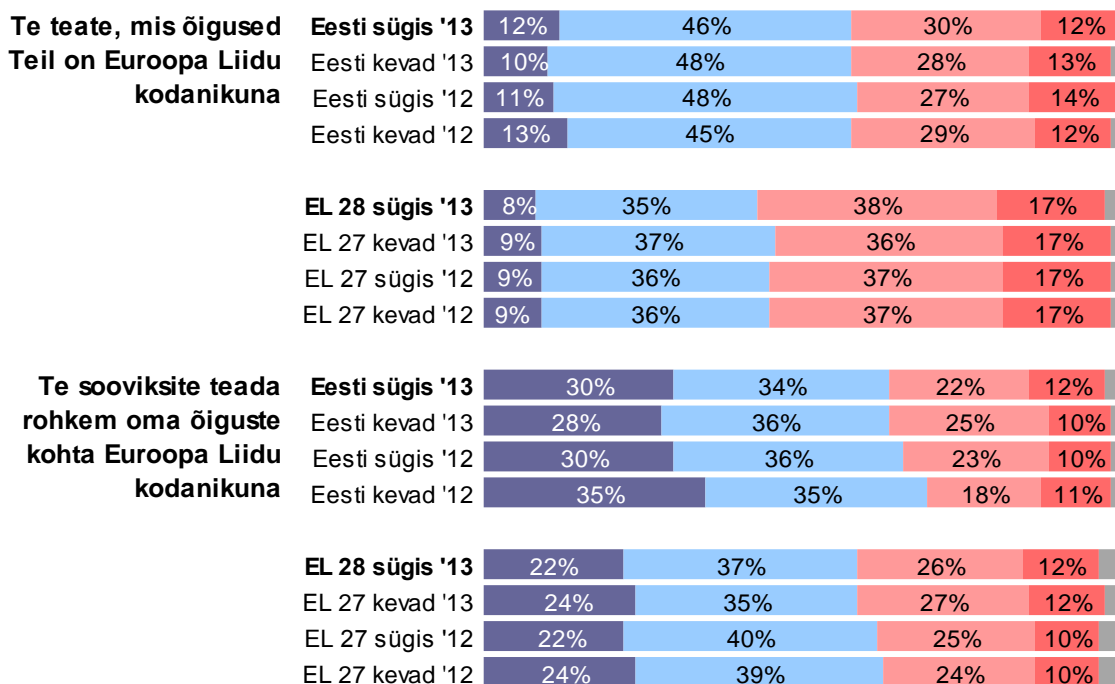
Oma õigustest olid Eesti kodanikest enam teadlikud vaid Soome (64% oli väga või teatud ulatuses teadlikud) ja Küprose (59%) kodanikud ning võrdväärselt Eestiga Austria, Luksemburgi ja Taani kodanikud (58%). Kõige vähem olid oma õigustest Euroopa Liidu

kodanikuna teadlikud prantslased (70% pigem polnud või polnud üldse teadlikud) ja itaallased (66%).

Hoolimata sellest, et Eesti kodanikud on oma õigustest enam teadlikud, sooviksid nad siiski agaramalt oma õigustest rohkem teada saada kui Euroopa kodanikud keskmiselt – kui Eestis tahtis oma õigustest kindlasti rohkem teada 30%, siis Euroopas tervikuna 22% kodanikest.

QD3. Palun öelge iga järgneva väite kohta, mil määral see vastab või ei vasta Teie arvamusele

■ Jah, kindlasti ■ Jah, teatud ulatuses ■ Ei, mitte eriti ■ Ei, kindlasti mitte ■ Ei oska öelda

Eesti kodanikud sooviksid eelkõige rohkem teada saada oma õigustest teises ELi riigis töötamise ja arstiabi saamise kohta (42% kodanikest sooviks neist õigustest rohkem teada saada). Kolmandik kodanikest sooviks ka rohkem teada saada teises ELi riigis elamise kohta.

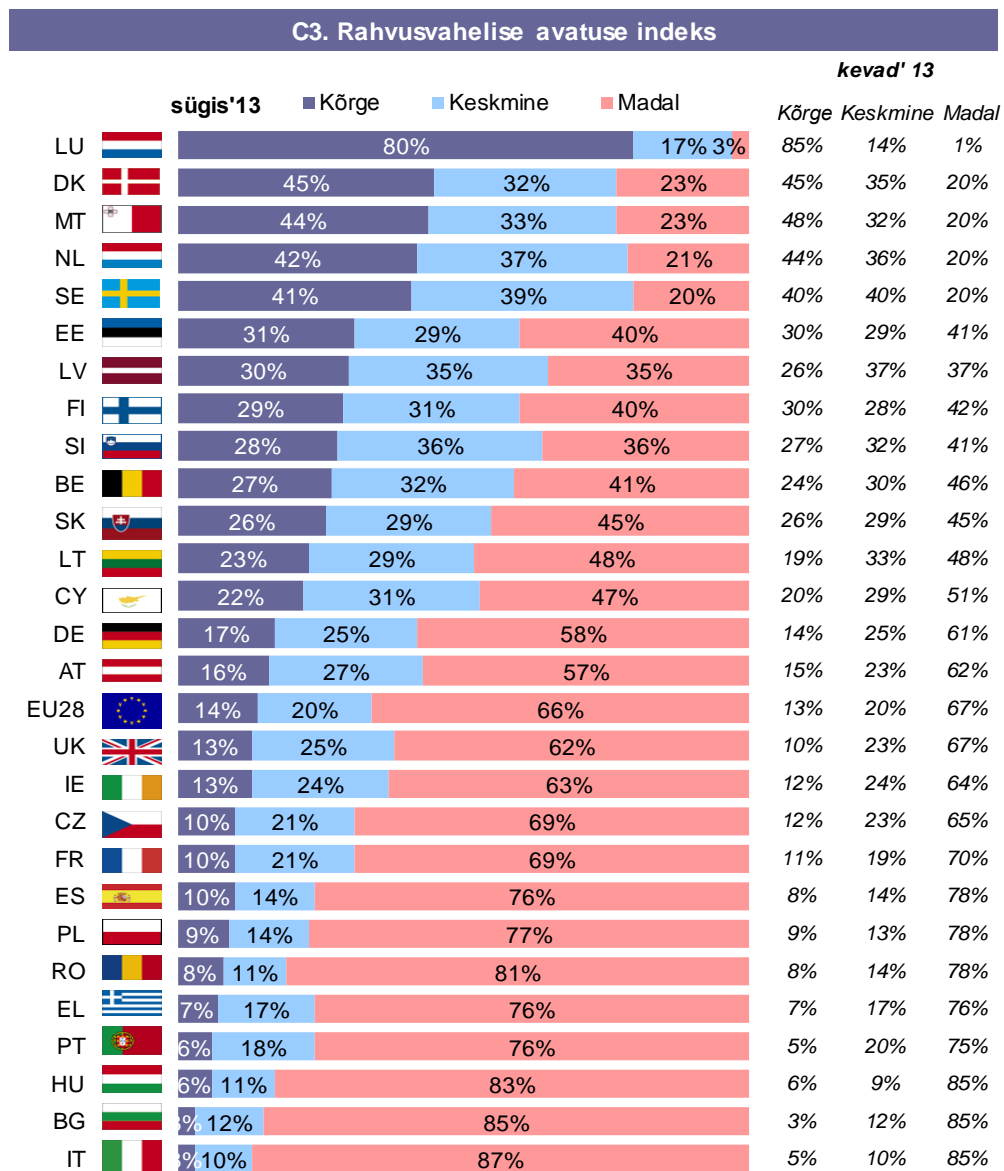
Ka Euroopa Liidus tervikuna on kodanikel soov rohkem teada saada nende samade õiguste kohta – 35% on huvitatud infost teises ELi riigis töötamise kohta, 34% arstiabi saamise kohta ning 32% teises riigis elamise kohta.

2.5 Euroopa kodanike avatus

Uuringu käigus selgitati välja ka Euroopa Liidu kodanike avatus, küsides neilt teiste ELi riikide külastamise, võõrkeeles lugemise või televisioonisaadete vaatamise, teisest riigist inimestega suhtlemise ja teisest riigist interneti kaudu kaupade ja teenuste ostmise kohta.

Selgus, et Eesti asub avatuse poolest Euroopa Liidus 6. kohal (31% kodanikest on väga avatud). Kõige suurema avatusega paistavad silma juhtivtöötajad, kellest üle poole on kõrge avatusega.

Eestist veelgi suurema rahvusvahelise avatusega paistavad silma Luksemburgi (80% on väga avatud), Taani (45%), Malta (44%), Hollandi (42%) ja Rootsi (41%) kodanikud. Vastupidiselt on rahvusvaheline avatus madalaim Itaalias (87% madala avatusega), Bulgaarias (83%) ja Ungaris (83%).

Kokkuvõte

2013. aasta sügisel oli eluga tervikuna rahul 74% Eesti kodanikest. Nii kõrge pole rahulolu eluga tervikuna olnud alates 2008. aasta sügisest. Eesti kodanike rahulolu eluga tervikuna on Euroopa Liidu keskmisel tasemel.

Ka riigi majandusliku olukorra osas pole Eesti kodanikud alates 2008. aastast olnud nii positiivsed kui 2013. aasta sügisel, mil riigi majanduslikku olukorda pidas väga heaks või pigem heaks 44% kodanikest. Võrreldes Euroopa Liiduga tervikuna on Eesti kodanikud oma riigi olukorra suhtes märksa positiivsemad. Riigi majandusliku olukorra lähituleviku osas usub pool Eesti kodanikest olukorra samaks jäämisesse, 30% usub selle paranemisesse ning 15% kardab, et see olukord muutub halvemaks. Euroopas keskmiselt usub samuti suurem osa kodanikest olukorra püsimisse samal tasemel, kuid oluliselt rohkem kui Eestis on neid, kes kardavad olukorra halvenemist – 30%.

Hinnangud leibkonna majanduslikule olukorrale on samuti muutunud positiivsemaks – 2013. aasta sügisel leidis juba 70% kodanikest, et nende leibkonna majanduslik olukord on väga hea või pigem hea. Euroopas keskmiselt hindab oma leibkonna majanduslikku olukorda väga heaks või pigem heaks 63% kodanikest, mis on mõnevõrra madalam tulemus kui Eestis. Leibkonna majandusliku olukorra lähituleviku osas usub üle poole kodanikest, et see jääb samaks, 35% kodanikest usub leibkonna olukorra paranemisesse ning selle muutumist halvemaks kardab vaid 10% kodanikest. Euroopa Liidus keskmiselt usub 59% kodanikest, et leibkonna majanduslik olukord püsib sama ka lähima aasta jooksul, ning võrdselt – 19% – on neid, kes usuvad selle paranemisesse, ja neid, kes usuvad selle halvenemisesse.

Küsidest kodanikelt, millised on praegu kõige olulisemad Eesti ees seisvad probleemid, leidis pool kodanikest sarnaselt, et just hinnatõus on üks suuremaid murekohti. Lisaks sellele tõi kolmandik kodanikest probleemina välja ka tööpuudust ja majanduslikku olukorda. Euroopa Liidus keskmiselt pidas aga iga teine kodanik peamiseks probleemiks just tööpuudust. Majanduslikku olukorda pidas probleemiks sarnaselt Eestile kolmandik kodanikest, kuid hinnatõus valmistab muret vaid 20%-le kodanikest.

Eesti kodanikest toetas 2013. aasta sügisel Euroopa Liidu ühist rahapoliitikat 76% kodanikest, mis on läbi aegade kõrgeim toetus. Euroopa Liidus tervikuna on toetus ühisele rahapoliitikale aga madalam – vaid veidi üle poole (52%) kodanikest toetas ühist rahapoliitikat. Suhtumine ühtsesse rahapoliitikasse oleneb kõige enam sellest, kas antud riigis kasutatakse eurot või mitte. Eurotsooni riikides on toetus kordades suurem kui eurot mittekasutavates riikides.

Euroopa Liidult ootavad Eesti kodanikud eelkõige elukvaliteedi paranemist (seda tõi oma ootusena välja 26% kodanikest), sellega üsna tihedalt seotuna, ootab 13% kodanikest ka tööhõive paranemist. Lisaks ootavad Eesti kodanikud õiglust, rahu ja võrdsust liikmesriikide vahel (14% kodanikest tõi seda välja ühe olulisema ootusena). Euroopas tervikuna olid ootused Euroopa Liidule märksa killustatumad. 18% kodanikest pidas oluliseks tööhõive parandamist, 13% ootab elukvaliteedi paranemist, kuid erinevalt Eestist oodati oluliselt enam ka tihedamat koostööd liikmesriikide vahel.

72% Eesti kodanikest tundis ennast vähem või rohkem Euroopa Liidu kodanikuna. Euroopa Liidus tervikuna tunneb ennast Euroopa Liidu kodanikuna aga 59% kodanikest, ehk märgatavalt vähem kui Eestis.

Euroopa Liidu kodanikes ühtekuuluvust tekitava tegurina nähti Eestis kõige enam kultuuri, palju ei jäänud maha ka majandus ja sport. Euroopa Liidu kodanikud tervikuna leidsid samuti, et kõige ühendavam tegur on kultuur. Sellele järgnesid üsna võrdselt majanduse valdkond, ajalugu ja sport. Euroopa keskmisest märgatavalt enam tähtsustasid Eesti kodanikud majandust ning keskmisest märgatavalt vähem ajalugu.

Oma õigustest Euroopa Liidu kodanikuna on vähemasti teatud ulatuses teadlikud 58% Eesti kodanikest. Euroopas tervikuna on oma õigustest Euroopa kodanikuna vähemalt teatud ulatuses teadlikud 43% kodanikest, mis on märgatavalt madalam teadlikkuse tase kui Eestis. Hoolimata sellest, et Eesti kodanikud on oma õigustest enam teadlikud, sooviksid nad siiski agaramalt oma õigustest rohkem teada saada kui Euroopa kodanikud keskmiselt. Eesti kodanikud sooviksid eelkõige rohkem teada saada oma õigustest teises ELi riigis töötamise, arstiabi saamise ja teises ELi riigis elamise kohta. Ka Euroopa Liidus tervikuna on kodanikel soov rohkem teada saada nende samade õiguste kohta.

Uuringu käigus selgitati välja ka Euroopa Liidu kodanike avatus, küsides neilt teiste ELi riikide külastamise, võõrkeeles lugemise või televisioonisaadete vaatamise, teisest riigist inimestega suhtlemise ja teisest riigist interneti kaudu kaupade ja teenuste ostmise kohta. Selgus, et Eesti asub avatuse poolest Euroopa Liidus kõrgel 6. kohal (31% kodanikest on väga avatud).